

N:o 5.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 Mars 1877.
— — — — Andra Kammaren den 7 — —

Riksdagens skrifvelse till Fullmäktige i Riksgäldskontoret, angående Riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit sedan början af 1876 års riksdag.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 10 och Memorial N:o 25.)

Efter erhållen del af Riksdagens sistlidna år församlade Revisorers berättelse om den samma år verkställda granskning af Riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning har Riksdagen tagit under öfvervägande de omständigheter och förhållanden, hvilka föranledt särskilda yttranden eller framställningar af Revisorerna; och har Riksdagen med anledning af hvad Revisorerna rörande sagda förvaltning erinrat och föreslagit, fattat följande beslut:

1:o) Angående suppleanter för Fullmäktige.

Efter en redogörelse för de i Riksgäldskontorets nu gällande reglemente befintliga stadganden angående dels det för beslutsmässighet bestämda antal fullmäktige och dels suppleants inkallande, hafva Revisorerna förmält, hurusom det syns dem lämpligt att för den tid fullmäktig åstundade vara borta från staden suppleant i hans ställe inkallades. Förutom den fördelen, ett dylikt stadgande skulle medföra, att för besluts fattande erforderligt antal fullmäktige alltid komme att vid sammankomst vara tillstädes, bereddes för suppleant, genom dess deltagande i ärendenas behandling, lättare tillfälle att sätta sig in i detsamma.

I sammanhang härmed hafva Revisorerna framhållit, att det skulle vara ej mindre för fullmäktige än för suppleanter mera tillfredsställande, om föreskrift, som nu saknades, blefve meddelad angående beloppet af den ersättning, som tillkomme suppleant för den tid, han varit i tjänstgöring.

På grund häraf hafva Revisorerna hemställt, att lämpliga stadganden i berörda hänseenden måtte varda införda i det nya reglemente, som af Riksdagen komme att för Riksgäldskontoret fastställas.

Efter tagen del af hvad Fullmäktige i sitt utlåtande beträffande denna fråga anfört, har Riksdagen, lika med Fullmäktige, funnit de nu gällande stadganden i afseende på suppleants inkallande vara att föredraga framför den af Revisorerna föreslagna föreskrift. Ej heller i afseende å den af Revisorerna väckta frågan om ersättning åt suppleant har Riksdagen funnit skäl godkänna deras förslag. Det torde knappt vara möjligt att i detta hänseende meddela någon bestämmelse, som i hvarje fall blefve med rättvisa och billighet förenlig, enär af lätt insedda skäl hvarken den tid, för hvilken suppleant varit till tjänstgöring inkallad, eller ens det antal sammanträden, han bevisat, kunna anses utgöra en mätare å det arbete, som af honom påkallats, eller städse motsvara någon viss andel af fullmäktigsarvodet, som bestämts i ett för allt för hela året, utan hänsyn dertill att under detsamma göromålen måste vara synnerligen ojemnt fördelade och således upptaga än mera och än mindre tid. Något behof af en bestämmelse i ifrågavarande afseende har, så vidt Riksdagen känner, ej heller visat sig.

Till följd häraf har Riksdagen funnit Revisorernas ifrågavarande framställning ej böra till någon åtgärd föranleda.

2:o) *Angående uthyrning af lägenheter i Riksdagens hus.*

1876 års Revisorer hafva ånyo dragit under Riksdagens pröfning en af 1875 års Revisorer väckt, men af 1876 års Riksdag utan afseende lemnad framställning angående uthyrning af några lägenheter i Riksdagens hus, hvilken uthyrning af Revisorerna ansetts olämplig.

Riksdagen har ej funnit något skäl att i denna mindre viktiga fråga ingripa i Fullmäktiges förvaltning af riksdagshuset samt frångå sitt i samma ämne under sistlidna år fattade beslut och har alltså lemnat Revisorernas ifrågavarande framställning utan afseende.

3:o) *Angående beredande af ökad utrymme för Riksdagens bibliotek.*

I sin berättelse hafva Revisorerna andragit, att genom det år 1875 af Riksdagen till mera än dubbla beloppet mot förut ökade anslaget till

biblioteket och genom det utbyte af handlingar, som numera egde rum med representationerna i 10 af Europas länder, vore det otvifvelaktigt, att det obetydliga utrymme, som för närvarande funnes i biblioteket, inom en mycket kort tid skulle blifva upptaget. För beredande af det ökade utrymme, som sålunda vore af behovet påkalladt, har ingen lokal syntes Revisorerna lämpligare, än den åt bibliotekarien nu upplåtna, såsom liggande bredvid och genom två dörrar stående i samband med bibliotekslokalen.

Då Revisorerna till fullo delade den af Stats-Utskottet i en skrifvelse till Fullmäktige af den 12 Maj sistlidna år uttalade åsigt, att det vore en fördel för Riksdagen, att bibliotekarien vore boende i riksdagshuset, och således att bostad borde honom der beredas; då vidare ingen annan passande lägenhet till bostad åt bibliotekarien inom nämnda hus torde finnas att tillgå än den, som vore upplåten åt vice värden; då denne enligt tjänstgöringsordningens 45 § åliggande göromål icke syntes vara af större eller vidsträcktare beskaffenhet, än att de kunde fullgöras af den, som innehade bibliotekariebefattningen, och då slutligen de egenskaper, som för berörda göromåls bestridande erfordrades, måste förutsättas vara till finnandes hos den, som vore bibliotekarie, så hafva Revisorerna icke tvekat att för sin del uttala, det vice värdskapet för Riksdagens hus borde förenas med bibliotekariebefattningen, hvarigenom, för beredande af ökad utrymme för biblioteket, hvarken någon ny bostad behöfde inredas eller någon hyresersättning ifrågakomma.

I sammanhang med handläggningen af revisionsberättelsen i ifrågavarande del, har Riksdagen till behandling förehaft en inom Andra Kamraren väckt motion, deruti, med upptagande af Revisorernas ofvan omfördälda yttrande, hemstälts, att bibliotekarie- och vicevärds-befattningarna i riksdagshuset skulle sammanslås och förenas i en persons hand och att denne finge till bostad begagna den af nuvarande vice värden innehafvande våning i Riksdagens hus, samt att de af bibliotekarien nu begagnade rum skulle användas till bibliotekets utvidgning.

Genom det beslut, Fullmäktige enligt Riksdagen delgifvet protokoll den 12 Oktober 1876 fattat, har det ökade utrymme, som kan för riksdagsbiblioteket erfordras, blifvit biblioteket beredt, på ett sätt, som, så vidt Riksdagen kan finna, icke är förenadt med någon olägenhet.

Ur denna synpunkt har således Riksdagen ansett något skäl ej förefinnas att bifalla den i Revisorernas berättelse och ifrågavarande motion gjorda framställning.

Beträffande åter frågan i och för sig om förening i en persons hand af vicevärdsbefattningen i Riksdagens hus och biblioteksföreståndarebefattningen, har det syntes Riksdagen, att afgörandet af denna fråga måste vara i hög grad beroende derpå, att en person, lämplig att bekläda dessa båda,

sins emellan ganska olikartade befattningar kan vara att tillgå. Riksdagen är förvissad derom, att Fullmäktige, under hvilka dessa befattningar lyda, visserligen icke lära underlåta att hopslå desamma, om och när någon fördel för det allmänna skulle af en sådan hopslagning beredas.

Deremot har Riksdagen ansett sig ej böra i en i sig sjelf ganska underordnad förvaltningsfråga, hvars lösning enligt sakens natur måste vara af rent personliga förhållanden beroende, fatta ett beslut, som må hända ej lämpligen utan dröjsmål låte sig verkställa. Ej heller har Riksdagen lemnat oanmärkt, att af den ifrågasatta föreningen i en persons hand af omförmälda befattningar ingalunda såsom ovilkorlig slutsats följer, att, såsom i omförmälda motion föreslås, den af nuvarande vice värden i riksdagshuset innehafvande lägenhet skulle upplåtas åt den person, som komme att bestrida begge befattningarne. Om nemligen en sådan förening komme att ega rum på det sättet, att begge befattningarne blefve åt biblioteksföreståndaren uppdragna, erfordrades naturligtvis för hans lämplighet att dessa befattningar bestrida ingalunda, att åt honom anvisades en annan bostad, utan kunde vid sådant förhållande biblioteksföreståndaren utan olägenhet bibehållas vid den för närvarande åt honom upplåtna, invid biblioteket och således särdeles lämpligt belägna bostad samt ofvan berörda, nu åt vice värden upplåtna lägenhet ställas till Riksdagens disposition.

Då det ökade utrymme, som kan för riksdagsbiblioteket erfordras, nu blifvit detsamma beredt och en hopslagning af vice värds- och biblioteks-föreståndarebefattningarne således ej af denna orsak är behöflig, samt Riksdagen i allt fall, af ofvan antydda skäl ansett ett beslut om en sådan hopslagning ej lämpligen böra af Riksdagen fattas, har Riksdagen funnit Revisorernas ifrågavarande framställning samt ofvan omförmälda motion ej för närvarande böra till någon vidare åtgärd föranleda.

4:o) *Angående utlåning af liquidations- och amortisementsfondernas kontanta behållningar.*

Vid granskningen af låne- och säkerhetshandlingarne för de till förräntande af Riksgäldskontorets kontanta medel utlemnade lån hafva Revisorerna funnit, att ett lån blifvit år 1875 utaf liquidations- och amorteringsfondernas kontanta behållningar beviljadt och utlemnadt mot säkerhet af aktier i ett bolag. I anledning häraf hafva Revisorerna erinrat, att den paragraf i Riksgäldskontorets reglemente, som afhandlade fruktburgörande af kontorets kontanta tillgångar, icke uppräknar *aktier* bland de värdehandlingar, hvilka finge såsom säkerhet vid utlåning mottagas, och att enligt

Revisorernas uppfattning, stadgandet i berörde paragraf vore gällande för utlåning af *alla* Riksgäldskontorets *kontanta tillgångar*, således äfven af de behållningar, som kunde förefinnas å liiquidations- och amorteringsfonderna. Men vid det förhållande att, efter hvad Revisorerna erfarit, Fullmäktige för sitt förfarande skulle velat hemta stöd af det uti flera för Riksgäldskontoret utfärdade reglementen förekommande stadgande, att de till liiquidations- och amorteringsfonderna influtna medel borde, så vidt ske kunde och de för fonderade lånen föreskrifna amorterings- och ränteliqvider medgäfvæ, städse göras fruktbärande på det sätt, Fullmäktige ansåge mest ändamålsenligt och med statens säkerhet förenligt, hafva Revisorerna, med hemtadt stöd jemväl af sista paragrafen i det år 1875 och flera föregående, äfvensom innevarande år utfärdade reglemente, så lydande: "några tillförene meddelade och mot det nu utfärdade reglementet stridande stadganden angående Riksgäldskontorets förvaltning och dermed gemenskap egande ämnen få icke vidare åberopas och tillämpas", trott sig böra förhållandet för Riksdagen anmäla, med hemställan, det Riksdagen vid utfärdande af nytt reglemente för Riksgäldskontoret måtte meddela den bestämmande föreskrift, som ansåges erforderlig.

Hvad Fullmäktige i sitt öfver revisionsberättelsen afgifna utlåtande beträffande denna fråga andragit, har Riksdagen tagit under öfvervägande och funnit dermed vara till fullo ådagalagdt, att det ifrågavarande, ej från Riksgäldskontorets, utan från de fonderade lånens liiquidations- och amortissementsfonder utbetalta lånets beviljande icke varit mot gällande stadganden stridande; på grund hvaraf Riksdagen beslutat, att Revisorernas ifrågavarande framställning, så vidt den med granskningen af Riksgäldskontorets förvaltning eger sammanhang, icke skulle till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

5:o) *Angående ett förändradt sätt för förande af ombudsmannens diarium.*

Vid granskningen af det diarium, som det enligt gällande tjenstgöringsordning åligger ombudsmannen att föra öfver alla för någon åtgärds vidtagande till honom öfverlemnade handlingar, hafva Revisorerna funnit, att de föreskrifna diariianteckningarne blifvit år från år fortsatta i samma bok. Som det, med afseende å den årliga granskningen af detta diarium, synts Revisorerna vara särdeles lämpligt och ändamålsenligt, att ett nytt diarium för hvarje år upplades och dit öfverfördes alla de ärenden, som från föregående år funnes oafgjorda, hafva Revisorerna härpå fästet Fullmäktiges uppmärksamhet.

Som genom det beslut, Fullmäktige, enligt det öfver revisionsberättelsen afgifna utlåtandet, i ifrågavarande afseende fattat, Revisorernas syftemål blifvit till fullo uppnådt, har Riksdagen härvid låtit bero.

6:o. *Angående ansvarsfrihet för Riksgälds-kontorets styrelse.*

Då Riksdagen funnit Fullmäktige hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt vigtiga och ansvarsfulla kall, har Riksdagen tillerkänt Fullmäktige full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade uti deras protokoll från den 21 Januari 1876 till och med den 20 Januari 1877.

Stockholm den 7 Mars 1877.

N:o 6.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 10 Mars 1877.
— — — — Andra Kammaren den 10 — —

*Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående ändring af 2 kap.
2 § Strafflagen.*

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 8.)

S. A. K.

Hos Riksdagen hafva framställningar gjorts om ändring i nu gällande stadganden angående sättet för dödsstraffs verkställande; och har Riksdagen ansett den offentlighet, hvarunder detta hittills skett, icke vidare vara lämplig eller behöflig.

För den lifdömde försvåras straffets undergående genom åsynen af den folkhop, som vanligen samlas för att bevittna en afrättning, och den råa nyfikenhet, som säkerligen leder flertalet af dem, hvilka infinna sig vid dylika